

A –val, –vel ragos szavak helyesírása

7.osztály

Gyakoló nyelvtan

A magyar helyesírás szabályai (12. kiadása)

A –val, –vel ragos szavak helyesírása

- Ha magánhangzóhoz kapcsolódik a –val, –vel rag a toldalék v-je megmarad:

mamá**val**

apá**val**

babá**val**

tanuló**val**

A **-val, -vel** ragos szavak helyesírása

- Ha mássalhangzóhoz kapcsolódik a **-val, -vel** rag a szótő utolsó mássalhangzójához hasonló szóban és írásban is (betűt megkettőzzük):
 - ember + vel – ember**rel**
 - ez + vel – ez**zel**
 - az + val – az**zal**
- Ha kettőzött a szótő akkor az egyszerűsödés szabálya érvényesül:
 - orr**+**val – orral
 - toll**+**val – tollal
 - vádlott**+**val - vádlottal

A **-val, -vel** ragos szavak helyesírása

- Ha a rag a hagyományos írású családnevekhez, vagy **x-re végződő** személynevekhez kapcsolódik a kiejtett hanghoz hasonlóan:

Horváth+val – Horváth**tal**

Móricz +val –Móricz**cal**

Babits+val – Babits**csal**

Kossuth+val-Kossuth**tal**

Félix+vel-Félix**szel**

A **-val, -vel** ragos szavak helyesírása

- A **-val, -vel** rag idegen szavakhoz vagy nevekhez úgy járul, hogy a **v**-je teljesen hasonló az utolsó kiejtett hanghoz:

Balzac + val – Balzack**al**

Bach + val – Bach**hal**

Steinbeck + vel – Steinbeck**kel**

Pech + vel – pech**hel**

Fix + vel – fix**szel**

Antić + val – Antić**tyal**

Popović + val - Popović**tyal**

- **A céh, düh, rüh, juh, méh, pléh, cseh szavainkban nem ejtjük a h-t, de írásban mindig írjuk. Amikor ezek a szaval –val, – vel toldalékot kapnak akkor mindkét forma helyes:**

**céhvel és céhhel
dühvel és dühhel**

© Can Stock Photo - csp5791294

© Can Stock Photo

A –val, –vel ragos szavak helyesírása

- Ha a személynév kettőzött betűre végződik a –val, -vel ragot **kötőjellel** kapcsoljuk hozzá, hogy az alapforma megmaradhasson.

(Itt nem érvényesül az egyszerűsödés szabálya.)

Kiss+vel - Kiss–**s**el

Papp+val - Papp–**p**al

Széll+vel - Széll–**l**el

Ivett+vel - Ivett–**t**el

Mariann+val - Mariann–**n**al

A –val, –vel ragos szavak helyesírása

- Ha idegen közszó vagy tulajdonnév végén néma betű van, akkor a toldalékot kötőjellel kapcsoljuk a szóhoz:

Rousseau + val – Rousseau–val

Peugeot + val – Peugeot–val

Molière + vel – Molière–rel

Guillotine + val – guillotine–nal

Gyakorló nyelvtan 92.oldal

- **7. házi feladat**

- 8. Tudod, hogy a mássalhangzóra végződő névszókhoz járuló –val, –vel rag v-je teljesen hasonul a névszó végső mássalhangzójához:
bot+val-bottal.

Lásd el –val, -vel határozóraggal a névszókat!

**sokkal, szívvel, savval, néggyel,
hittel, hanggal, korral, puccsal,
azzal, Móriczcal, Antićtyal, Kiss-sel**

Gyakorló nyelvtan 92.oldal 9. feladat

- Mit jelentenek a szópárok? Szóban foglald őket mondatba. Az egyikkel írd egy-egy mondatot!

szível – szív**vel**

szerel-szer**rel**

tervel-terv**vel**

gépel – gé**ppel**

neszel – ness**zel**

pénzel – pénz**zel**

(Értelmező kéziszótár)

Füzetbe:

A -val, -vel toldalékkal nemcsak eszköz- és társhatározót fejezhetünk ki, hanem állapot- és időhatározót is.

Adél ollóval vágta a papírt.

Zsóka a parkban sétál a barátjával.

Balázs örömmel osztotta szét a lapokat.

Tavasszal ültetem el a magokat.

Alkossatok határozós szerkezeteket a megadott alaptagok és bővítmények segítségével!

- **érkezett**

- **gitárral**

- **jegyzetelt**

- **kutyával**

- **találkozott**

- **tollal**

- **sétált**

- **Shakespeare-rel**

Összeállította: **Arnold Nikó**

A magyar helyesírás szabályai 12. kiadás
Pastyik Ilona mgr: Gyakorló magyar nyelvtan 7. osztály
Sokszínű magyar nyelv 7 - Mozaik